



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseinho, Ph.D., v právní věci žalobce **F. B.**, proti žalovanému **Zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu v Brně**, se sídlem Brno, Moravské náměstí 1/1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **A. H.**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2015, č. j. ZKI BR-O-96/807/2015,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Brně ze dne 4. 9. 2015, sp. zn. ZKI BR-O-96/807/2015, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 658 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Shora označeným rozhodnutím žalovaný zrušil rozhodnutí ze dne 10. 6. 2015, č. j. OR-659/2014-713, jímž Katastrální úřad pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Znojmo, nevyhověl nesouhlasu žalobce s neprovedením opravy v zápisu vlastnického práva k pozemkům parc. č. x a x (evidovaným na listu vlastnictví č. x v katastrálním území Š. na

Moravě pro vlastníka A. H.) a k pozemkům parc. č. x, x a x (evidovaným na listu vlastnictví č. x v témže katastrálním území pro vlastníka M. B.), a řízení ve věci opravy chyby v katastrálním operátu katastrálního území Š. na M. zastavil. Žalovaný vytkl katastrálnímu úřadu, že rozhodl ve věci, ačkoliv žalobce není vlastníkem ani jiným oprávněným – žalobce totiž požadoval, aby byl jako skutečný vlastník zapsán jeho zesnulý otec, nikoliv on sám. Nesouhlas žalobce tak nemohl vést k zahájení správního řízení.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[2] Včas podanou žalobou žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného. Žalobce (spolu s matkou) zdědil předmětný majetek dne 6. 7. 1987 po zesnulém otci. Nebylo prokázáno, že by zesnulý otec vlastnické právo k předmětnému majetku pozbyl. Rozhodnutí žalovaného, že dědic po zesnulém vlastníku není oprávněnou osobou podat návrh dle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), je v rozporu s českým právním řádem a s ustálenou judikaturou.

[3] Předmětné nemovitosti získal žalobcův otec při osídlování pohraničí na základě přidělové listiny č. j. K 1522/47. Až do roku 1979 byl majetek žalobcova otce řádně evidován. Změna v evidenci nemovitostí byla provedena po zániku JZD Š., které užívalo dotčený majetek k zajištění zemědělské výroby. V uvedeném roce požádal Okresní národní výbor Znojmo (dále též „ONV Znojmo“), aby byli jako vlastníci zapsáni manželé S., coby poslední nájemníci obytné části zemědělské usedlosti. Uvedená změna nebyla projednána s otcem žalobce, ani nebylo předloženo pravomocné rozhodnutí národního výboru. Došlo tak k porušení § 4 zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí.

[4] Žalobce se jakožto dědic stal smrtí otce vlastníkem předmětných nemovitostí, a tím také osobou oprávněnou podat návrh na opravu chyby dle § 36 katastrálního zákona. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[5] Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žaloba je pouze dalším dokladem nesprávného pochopení celého problému v procesní rovině. S odkazem na obsah napadeného rozhodnutí znovu poukázal na to, že okruh subjektů oprávněných podat návrh na opravu chyby je katastrálním zákonem omezen. Takovým oprávněným subjektem je pouze vlastník nemovitosti, již se navrhovaná oprava má týkat, nebo jiný oprávněný, tedy osoba oprávněná z jiného práva k dotčené nemovitosti, které se zapisuje do katastru nemovitostí. Toto procesní postavení žalobce neměl.

[6] Způsobilst navrhovatele k podání návrhu na opravu chyby nelze posuzovat pouze podle obsahu katastrálního operátu, protože uvedený návrh je způsobilý podat nejen vlastník či jiný oprávněný zapsaný v katastrálním operátu, ale také osoba, která se právě takovým návrhem domáhá, aby jako vlastník či jiný oprávněný k dotčené nemovitosti byla zapsána. Žalobce se však domáhal, aby byl místo nyní uvedených vlastníků zapsán jeho otec F. B., který zemřel dne X.

[7] Katastrální úřad nesprávně posoudil návrh na opravu chyby, neboť podání neoprávněné osoby nemůže vyvolat zahájení správního řízení. Správní řízení bylo v rozporu s právními předpisy vedeno o zjevně nepřípustné žádosti. Rozhodnutí katastrálního úřadu nemělo být vůbec vydáno, proto jej žalovaný zrušil a řízení zastavil. S věcnými důkazy se přitom žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal způsobem, který odpovídal obsahu rozhodnutí.

[8] Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Další procesní úkony

[9] V replice ze dne 26. 9. 2016 žalobce poukázal na přípis ONV Znojmo ze dne 22. 11. 1979. Dle jeho názoru se jedná o absolutně neplatný právní úkon, na jeho základě tudíž nemohlo dojít k zápisu vlastnického práva manželů S.

[10] Osoba zúčastněná na řízení se k věci nevyjádřila.

V. Jednání soudu konané dne 17. 10. 2017

[11] K jednání se bez omluvy nedostavil řádně a včas předvolaný žalovaný, ani řádně a včas vyzuměná osoba zúčastněná na řízení.

[12] Žalobce pak při jednání v první řadě vznesl námitku podjatosti vůči všem členům senátu. S odkazem na čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.), čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a judikaturu Evropského soudu pro lidská práva uvedl, že o věci má rozhodovat nestranný soud, přičemž osoba soudce má poskytovat dostatečné záruky nestrannosti z hledisek objektivních i subjektivních. V daném případě existuje objektivní nedostatek nestrannosti vzhledem k dřívější rozhodovací činnosti senátu 29 A Krajského soudu v Brně ve věcech žalobce.

[13] K takto podané námitce podjatosti soud nepřihlížel a nepředkládal ji tedy Nejvyššímu správnímu soudu, a to z následujících důvodů. Žalobce v průběhu let podal zdejšímu soudu řadu žalob vůči různým žalovaným správním orgánům. Z toho v roce 2015 brojil čtyřmi žalobami proti rozhodnutím Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Brně, vždy ve věcech opravy chyb v katastrálním operátu. Řízení o těchto žalobách jsou či byla u zdejšího soudu vedena pod sp. zn. 29 A 75/2015, 29 A 91/2015, 29 A 149/2015, a 29 A 170/2015 (nyní projednávaná věc). V každé z těchto věcí žalobce minimálně jednou uplatnil námitku podjatosti členů senátu 29 A, odůvodněnou vždy předchozí rozhodovací činností tohoto senátu ve věcech žalobce. V nyní souzené věci tak učinil podáními ze dne 6. 1. 2016 a ze dne 12. 9. 2016. O těchto námitkách podjatosti rozhodl Nejvyšší správní soud usneseními ze dne 11. 5. 2016, č. j. Nao 61/2016-45, a ze dne 19. 10. 2016, č. j. Nao 254/2016-75, tak, že tam označení soudci Krajského soudu v Brně nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí dané věci.

[14] Podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), může účastník řízení namítnout podjatost soudce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne,

kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud. Zároveň je v § 8 odst. 1 *in fine* s. ř. s. výslovně stanoveno, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[15] Námitka podjatosti uplatněná při jednání dne 17. 10. 2017 byla v první řadě zjevně opožděná. Žalobce poukazoval zejména obecně na dřívější rozhodnutí senátu 29 A v jeho věcech. Poslední takové věci (vedené pod sp. zn. 29 A 75/2015 a 29 A 91/2015) byly projednány a rozhodnuty v totožném složení senátu jako nyní souzená věc dne 20. 6. 2017, rozsudky nabyly právní moci dne 7. 7. 2017. Uplatnil-li tedy žalobce rozhodnutí v předmětných věcech jako důvod podjatosti až více než tři měsíce poté, co obdržel příslušné rozsudky, je zjevné, že nedodržel lhůtu stanovenou v § 8 odst. 5 s. ř. s. ani ve vztahu k těmto posledním jeho věcem, natož pak ve vztahu k věcem rozhodnutým dříve.

[16] Navíc, i kdyby byla námitka podjatosti včasná, nemohla by být důvodná, protože „*rozhodování v jiných věcech*“ je v zákoně výslovně uvedeno jako důvod, který nevede k vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci.

[17] Zjevně opožděnou a nedůvodnou námitku podjatosti, podanou při jednání, a obsahově shodnou s námitkami podjatosti, jež byly již dříve posouzeny nadřízeným soudem, zdejší soud ve smyslu § 15b odst. 2, 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s., nepředkládal k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu, neboť by to bylo ve zřejmém rozporu se zásadou hospodárnosti soudního řízení, a dále k ní nepřihlížel (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. Nao 122/2017-136, a ze dne 20. 4. 2017, č. j. 9 As 146/2016-366; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), přičemž proti nyní vydanému rozsudku může žalobce brojit kasační stížností, v níž může mimo jiné argumentovat i podjatostí jmenovaných soudců.

[18] K uvedenému ovšem nutno dodat, že projednávání a rozhodnutí dané věci se neúčastnila JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., nýbrž JUDr. Faisal Husseini, Ph.D., jenž se stal dalším členem senátu 29 A na základě změny rozvrhu práce Krajského soudu v Brně účinné od 1. 4. 2016. S možností změny složení senátu a o tom, že příslušné informace v tomto ohledu lze nalézt v rozvrhu práce, jenž je dostupný též elektronicky (www.justice.cz), byl žalobce seznámen přípisem ze dne 9. 12. 2015 (č. l. 17).

[19] Z uvedených důvodů soud současně nevyhověl ani návrhu žalobce na odročení jednání do doby, než bude o vznesené námitce podjatosti rozhodnuto. Stejně tak soud jako důvod pro odročení jednání neshledal tvrzení žalobce, že proti bližší neupřesněnému rozhodnutí zdejšího soudu v jeho věci podal ústavní stížnost a případně podá též stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva, tudíž by měl zdejší soud vyčkat na rozhodnutí těchto institucí. V obou případech se jedná o mimořádné prostředky nápravy, přitom, jak uvedeno již výše, proti nyní vydanému rozsudku může žalobce brojit kasační stížností.

[20] K věci samé pak žalobce při jednání setrval na svých již dříve písemně uplatněných argumentech. Zdůraznil, že katastrální úřad by měl předložit důkaz, na jehož základě byl

majetek žalobcova otce převeden na jiné osoby. Předmětné nemovitosti byly předmětem poválečného dosídlení, žádné rozhodnutí státu o daném převodu však nebylo vydáno.

[21] Soud podrobně konstatoval obsah soudního a správního spisu. Listiny navrhané žalobcem k důkazu byly již obsahem správního spisu.

VI. Posouzení věci soudem

[22] Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí katastrálního úřadu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**.

[23] V ustanovení § 36 katastrálního zákona je upraven institut opravy chyby v katastrálním operátu. Dle něj katastrální úřad opraví na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem. Oznámení o provedené opravě nebo o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu, doručí katastrální úřad vlastníkovi a jinému oprávněnému. Současně je poučí o možnosti postupu podle odstavce 4, dle něhož sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastníka nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci.

[24] Jak vyplývá ze správního spisu, návrhem na opravu chyby v katastrálním operátu ze dne 19. 12. 2014 se žalobce domáhal toho, aby byl jako vlastník nemovitostí zapsaných na listech vlastnictví č. x a x pro katastrální území Š. na M. uveden jeho otec F. B., jenž zemřel dne X, a to místo dosavadních evidovaných vlastníků A. H. a M. B..

[25] Podáním ze dne 22. 12. 2014 žalobce rovněž ve vztahu k dotčeným nemovitostem požádal o zápis poznámky spornosti do katastru nemovitostí. V odůvodnění žádosti ze dne mj. uvedl, že *„majitelem nemovitostí (...) byl až do své smrti můj otec (...) zemřel X. Tímto dnes přešlo vlastnické právo na jeho dědice.“*

[26] Zatímco katastrální úřad přistoupil k žalobci jako k osobě oprávněné podat návrh na opravu chyby v katastrálním operátu (oznámil žalobci neprovedení požadované opravy, na základě žalobcova nesouhlasu rozhodl ve věci), žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nespadá pod vymezení *„vlastník nebo jiný oprávněný“* ve smyslu § 36 katastrálního zákona. Katastrální úřad přitom dle žalovaného pochybil tím, že o věci meritorně rozhodl. Návrh na opravu chyby v katastrálním operátu podaný jinou osobou, než je vlastník nebo jiný oprávněný, je dle žalovaného nutno považovat za pouhý podnět a vyřídit jej dle § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Z tohoto důvodu žalovaný rozhodnutí katastrálního úřadu zrušil a řízení o opravě chyby zastavil.

[27] V tomto ohledu se však postup žalovaného dostal do rozporu se zákonem, a to zejména kvůli jeho překvapivosti pro žalobce. Zde je nutno zopakovat, že katastrální úřad

nejprve na základě žalobcova návrhu neprovedl požadovanou opravu a posléze vedl řízení o nesouhlasu žalobce. Na základě žalobcova odvolání proti meritornímu rozhodnutí katastrálního úřadu pak žalovaný bez dalšího řízení zastavil. O právním názoru žalovaného, že není osobou oprávněnou k podání návrhu dle § 36 odst. 1 katastrálního zákona, resp. nesouhlasu dle § 36 odst. 4 téhož zákona, se tak žalobce dozvěděl teprve z rozhodnutí, jímž se řízení končí.

[28] Uvedený přístup žalovaného, by přitom snad šlo do jisté míry tolerovat v situaci, kdyby bylo zcela zřejmé, že žalobce skutečně k předmětným nemovitostem nemá žádný vztah, a tedy že se jedná o návrhy spekulativní či kverulatořní povahy, či o návrhy zcela zjevně právně nepřipustné. Tak tomu však v dané věci nebylo. Žalobce poukazoval na právní poměr jeho právního předchůdce k předmětným nemovitostem, o tom, že by tedy byl osobou apriorně neoprávněnou k podání návrhu tudíž nemohlo být řeči. Pokud pak jeho návrh obsahoval vadu spočívající v tom, že se žalobce domáhal opravy zápisu nikoli pro sebe, ale pro svého již zemřelého otce, nic správním orgánům nebránilo v tom, aby žalobce přiměřeně poučily a vyzvaly ho k odstranění vady podání (§ 4 odst. 2, § 37 odst. 3, § 45 odst. 2 správního řádu). Tato výtku směřuje zejména vůči žalovanému, neboť katastrální úřad podání žalobce posuzoval dle jejich obsahu a v souladu se zásadami zakotvenými v § 4 správního řádu přistupoval k dané věci s mírou formálnosti přiměřené osobě žalobce tak, aby mu umožnil uplatnit jeho práva (ostatně z obsahu jednání žalobce je naprosto zřejmé, že žalobce sice žádal, aby byl jako vlastník uveden jeho otec, současně ale uvedl, že jeho otec již dávno zemřel a jeho vlastnické právo přešlo na dědice, tedy i na žalobce; postavení vlastníka se tudíž, byť nepřímo, dovolával sám žalobce). Pokud se žalovaný s tímto přístupem neztotožnil, měl žalobce o podstatě jeho právního názoru poučit sám a umožnit mu odstranění případné vady podání.

[29] Překvapivost a nekonzistentnost postupu žalovaného pak plyne i ze skutečnosti, že (jak je soudu známo z jeho úřední činnosti) v jiné skutkově velmi obdobné věci téhož žalobce v tomtéž časovém období žalovaný shodný přístup katastrálního úřadu, tedy rozhodnutí ve věci vydané na základě nesouhlasu žalobce, potvrdil, ačkoliv i zde žalobce požadoval zapsat jako vlastníka nikoliv sebe, ale své zesnulé rodiče (poukazovaná věc je u zdejšího soudu vedena pod sp. zn. 29 A 149/2015, rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 4. 8. 2015).

VII. Závěr a náklady řízení

[30] Z výše uvedených důvodů soud shledal rozhodnutí žalovaného nezákonným. Proto jej zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[31] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[32] Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Žalobce vyčíslil náklady řízení, jejichž náhradu požadoval

po žalovaném, na částku 932 Kč. Vynaložené náklady ve vyúčtování ze dne 20. 10. 2017 náležitě strukturoval a řádně doložil.

[33] Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. má úspěšný účastník řízení proti účastníkovi neúspěšnému právo na náhradu pouze těch nákladů, které důvodně vynaložil. Z tohoto důvodu soud nemohl žalobci v plné výši uznat náklady vynaložené způsobem neodpovídajícím této zákonné podmínce, tedy výdaje neúčelné či ne hospodárné. Konkrétně se jedná o náklady spočívající v poštovním vztahujícím se k podání námítky podjatosti ze dne 6. 1. 2016 ve výši 34 Kč (položka č. 2 vyúčtování nákladů), neboť se jedná o náklad duplicitní. Téhož dne žalobce soudu poštou zaslal též sdělení ohledně jeho majetkových a osobních poměrů pro účely osvobození od soudních poplatků (tento náklad soud uznal – viz níže), přičemž žalobci nic nebránilo, aby obě podání soudu zaslal v jedné obálce. Dále soud pro zjevnou neúčelnost nepřiznal žalobci náklad označený jaké „*Cestovné – podání námítky podjatosti na senát NSS*“ ve výši 164 Kč (položka č. 4 vyúčtování nákladů). Stejně tak bylo zjevně neúčelným nákladem poštovné za podání opakované a neúspěšné námítky podjatosti senátu zdejšího soudu dne 12. 9. 2016 ve výši 38 Kč (položka č. 8 vyúčtování nákladů). Konečně pak soud žalobci nepřiznal náklad spočívající v poštovním za zaslání vyúčtování nákladů ve výši 38 Kč (položka č. 11 vyúčtování nákladů), neboť žalobci nic nebránilo v tom, aby předmětné vyúčtování soudu předložil při samotném jednání, o čemž byl navíc poučen v předvolání k jednání.

[34] Soud tedy žalobci vůči žalovanému přiznal náklady spočívající v poštovním za podání žaloby ve výši 42 Kč, za zaslání sdělení ohledně jeho majetkových a osobních poměrů pro účely osvobození od soudních poplatků ve výši 34 Kč, za zaslání potvrzení o zaplacení soudních poplatků ve výši 38 Kč, za zaslání vyjádření k přípisu soudu ze dne 7. 9. 2016 ve výši 38 Kč, a za zaslání repliky k vyjádření žalovaného ve výši 38 Kč, celkem tedy ve výši 190 Kč. Dále soud žalobci vůči žalovanému přiznal náklady spočívající v cestovním k jednání soudu ve výši 168 Kč (jízdné za bus Moravské Budějovice – Brno a zpět). Žalobci přísluší též náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 300 Kč. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 658 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

[35] Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost, současně pak neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejích dalších nákladů řízení (ostatně osoba zúčastněná na řízení takové důvody ani netvrdila).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. října 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu